

BADANIE PRZEBIEGU ZMIENNOŚCI FUNKCJI

$$f(x) = \frac{x+1}{x-2}$$

1) Dziedzina funkcji

Mianowniki muszą być różne od zera, stąd:

$$x - 2 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 2$$

$$D = \mathbb{R} \setminus \{2\} = (-\infty; 2) \cup (2; +\infty)$$

2) Punkty przecięcia z osiami.

Punkt leży na osi x , gdy: $f(x) = 0$

$$\frac{x+1}{x-2} = 0 \Leftrightarrow x+1 = 0 \Leftrightarrow x = -1 \Rightarrow \text{Do wykresu funkcji należy punkt } (-1; 0).$$

Punkt leży na osi y , gdy: $x = 0$.

$$f(0) = \frac{0+1}{0-2} = -\frac{1}{2} \Rightarrow \text{Do wykresu funkcji należy punkt } (0; -0,5).$$

3) Parzystość i nieparzystość funkcji.

Funkcja jest parzysta, gdy $f(-x) = f(x)$

$$f(-x) = \frac{-x+1}{-x-2}, \text{ czyli } f(-x) \neq f(x). \text{ Funkcja nie jest parzysta.}$$

Funkcja jest nieparzysta, gdy $f(-x) = -f(x)$

$$-f(x) = -\left(\frac{x+1}{x-2}\right) = \frac{-x-1}{x-2}, \text{ czyli } f(-x) \neq -f(x). \text{ Funkcja nie jest nieparzysta.}$$

4) Granice na końcach przedziałów określoności funkcji.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{x+1}{x-2}\right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\{x+1\}'}{\{x-2\}'} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{1} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x+1}{x-2}\right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\{x+1\}'}{\{x-2\}'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{1} = 1$$

5) Asymptoty.

a) Asymptota pionowa istnieje gdy w punktach nieokreśloności granica funkcji jest równa $\pm \infty$.

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \left(\frac{x+1}{x-2}\right) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \left(\frac{x+1}{x-2}\right) = +\infty$$

Funkcja ma asymptotę pionową: $x = 2$.

b) Funkcja ma asymptotę poziomą $y = a$ gdy istnieje granica funkcji w nieskończoności.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{x+1}{x-2}\right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\{x+1\}'}{\{x-2\}'} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{1} = 1 \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x+1}{x-2}\right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\{x+1\}'}{\{x-2\}'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{1} = 1$$

Funkcja ma asymptotę poziomą: $y = 1$.

c) Funkcja ma asymptotę ukośną: $y = ax + b$, gdy granica funkcji $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = a$

i $a \neq 0$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{f(x)}{x}\right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{x+1}{(x-2)x}\right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{(x+1)'}{(x^2-2x)'} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{1}{2x-2}\right) = 0$$

Funkcja $f(x) = \frac{x+1}{x-2}$ nie ma asymptoty ukośnej, ponieważ liczba $a = 0$

6) Pochodna funkcji.

$$f'(x) = \left(\frac{x+1}{x-2} \right)' = \frac{(x+1)'(x-2) - (x+1)(x-2)'}{(x-2)^2} = \frac{x-2-x-1}{(x-2)^2} = \frac{-3}{(x-2)^2} = -\frac{3}{(x-2)^2}$$

7) Przedziały monotoniczności

Funkcja jest rosnąca w przedziale, jeżeli $f'(x) > 0$ w tym przedziale.

Funkcja jest malejąca w przedziale, jeżeli $f'(x) < 0$ w tym przedziale.

Ponieważ dla każdego $x \neq 2$ prawdziwa jest nierówność: $-\frac{3}{(x-2)^2} < 0$,

stąd wniosek, że:

$x \in (-\infty; 2) \cup (2; +\infty) \Rightarrow$ funkcja jest malejąca.

8) Ekstrema lokalne funkcji.

Funkcja ma ekstremum lokalne lub punkt przegięcia w punkcie $(x_0; y_0)$, jeżeli pochodna funkcji w tym punkcie równa się zero.

Równość $-\frac{3}{(x-2)^2} = 0$ dla każdego $x \neq 2$ jest fałszywa,

stąd wniosek, że funkcja nie ma ekstremum.

9) Tabela i wykres funkcji.

x	$-\infty$...	-1	...	0	...	2	...	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	-	-	-	-	#	+	+
$f(x)$	1	\nearrow	0	\nearrow	-0,5	$\searrow -\infty$	#	$+\infty \searrow$	1

